

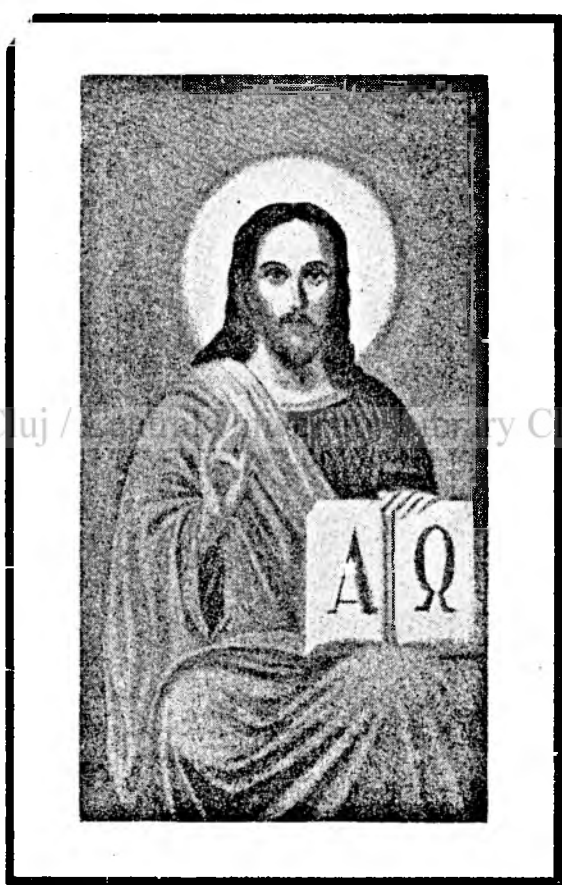
P313/15

I inf. 2.

Pământ și Vraja

ARDELEANĂ

D-sale
D-ului Anisifor Ghibu Prof. Univ.
Cluj

PICTORUL

GH. NICULESCU

1. Epoca
2. In
3. Inca
4. Inca

Literatură - Știință - Artă

Anul I. Nr. 2

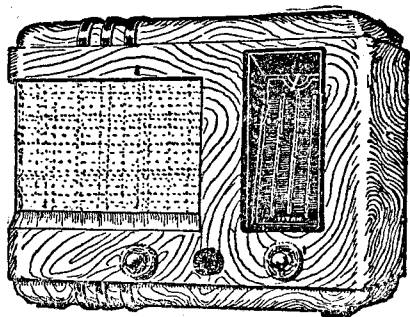
In. P. 1147-1955

20/20/55

Decembrie, 1937

E X E M P L A R U L 2 5 L E I

„THALIA”, cinematograf de elită în Sibiu. — Filme de prim rang „Premiere”

RADIO

Toate mărcile mondiale

Saison 1938

VÂNZARE ÎN

20 RATE

LUNARE

Fără acout, fără majorare de preț. — Reparații, lămpi americane și europene

La RADIO LUX-KUNTE

SIBIU, Strada Regina Maria 49 — Etaj II.

TEXCOM

Societate în comandită cu mărfuri „TEXTILE”

SIBIU, Strada Regina Maria 5, Telefon 341

Vă îmbracă

elegant și efin de

Sărbători

CU

S T O F E

fine pentru

PALTOANE,

Costume, Gală, Sport, Voiaj, Cluj

Uniforme și furnituri ptr. Croitori.

Depozit în permanență bogat asortat.

Produse ale fabricilor de postav și stofe de modă

GROMEN & HERBERT S. A.

SIBIU

Fondat 1847

CAROL F. JICKELI S. A.

SIBIU, ALBA-IULIA

Fondat 1847

Mare întreprindere: mărfuri de fier — articole pentru casă și pentru bucătărie — articole tehnice — unelte și mașini agricole.

Aparate de Radio „PHILIPS” Seria Simfonică 1938

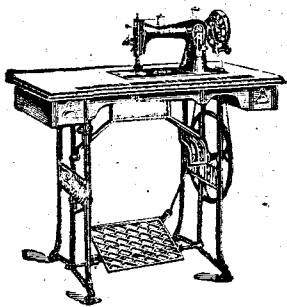
Reprezentanța pentru Transilvania de sud a renumitei Fabrici de Automobile „DAIMLER-BENZ S. A. mașină germană de calitate superioară

MERCEDES - BENZ

cea mai modernă, înzestrată cu OSII OSCILANTE, frâne hidraulice, ungerea centrală și consumație minimă de benzină

Cereți prospecte!

Cereți oferte!

Mașini de cusut „Torpedo“

Fabricat
Haid & Neu

furnizează:

Departamentul Mașinilor
al Reuniunii Agricole s.ș. ard.
Sibiu, Str. Sării 22

„ELASTIC“

A. DATKY S. A.

SIBIU

Str. Verzelor Nr. 31 / Telefon 334

Prima Fabrică Română
de **ARCURI** și **PILE**
TOPOARE și **SAPE**
mai produce:

ARCURI SPIRALE

de *Locomotive, de Automobile, Vagoane și Tramvaie*

BERZI pentru *dulgheri, dogari și măcelari*

CIOCANE, SECURI, Tesle, TÂRNĂCOAPE etc.

și *Retăierea Pilelor*
Cereți ofertă

Cumpărați **MEZELURI**
numai
la **Rudolf SCHUSTER**

SIBIU

sunt cele mai superioare și preparate cu deosebită atențiune

ÎN PERMANENȚĂ:

Tot felul de Salamuri
Șunci afumate
Cârnați proaspeți și afumați
Zilnic carne proaspătă
Slănină și untură topită

MAGAZINELE PRINCIPALE:

Wilhelm Schuster, str. Reg. Maria 29
Carol F. Schuster, str. Avram Iancu 8
A. Steilner, strada Mitropoliei 14
și în strada Turnului Nr. 12

SERVICIU CONȘTIINCIOS

DAKRY SOL

cel mai bun
remediu
pentru a opri
căderea părului
și contra
mătreții!

**DE VÂNZARE
LA FARMACII,
DROGERII ȘI
PARFUMERII**

„ALBINA“

**INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
SIBIU**

Fondat la anul 1872

Reg. séc. bancare Nr. 1/1934

Sucursale: Brașov, București, Cluj, Diciosânmărtin,
Lugoj Mediaș, Tg.-Mureș și Timișoara.

Capital deplin vărsat Lei 100.000.000.—
Fonduri de rezervă Lei 33.000.000.—

Depuneri spre fructificare:

a) vechi Lei 314.051.853.—
b) noi > 167.952.934.—
Active > 755.371.992.—

CEL MAI VECHIU

INSTITUT DE CREDIT DIN ÎNTREAGĂ ROMÂNIA

Legături cu toate centrele din țară și străinătate. Primește depuneri spre fructificare pe lângă o dobândă de 3-4%, după condițiunile de retragere. — Vinde și cumpără efecte și valori cotate la bursă.

DIRECTIUNEA

CLOPOTE

pentru Sfintele **BISERICI**
furnizează din cel mai
bun material

**TURNĂTORIA DE
CLOPOTE ȘI METAL**

FRITZ KAUNTZ

SIBIU, Str. Morilor 2

Experiența îndelungată și
un aliaj ca în timp de pace
garantează o executare de
prim rang și fără risc

REVERENZI

COSTUME
PALTOANE
PARDESIE
UNIFORME

elegante și moderne
se execută conștiincios
după cele mai noi jurnale
cu prețuri convenabile

la

Croitoria pentru Domni

D. DUȘLEAG

SIBIU, Târgul Peștelui 12

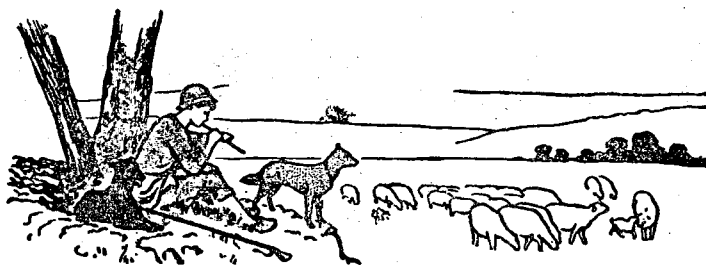
PALY & MÖCKESCH

INTREPRINDERE DE INMORMÂNTĂRI

SIBIU, STRADA FAURULUI Nr. 11

Condițiuni foarte convenabile
INLESNIRI DE PLATĂ!

Preluăm înmormântări locale, exhumări și transporturi

Zăcăminte folclorice în poezia noastră contemporană¹

de: Al. Dima

Sărbătorile religioase au prilejuit — în mod natural — o bogată efflorescență folclorică, a cărei origină se perde adesea în negura celei mai îndepărtate păgânătăți. Vesela sărbătoare păgână, acel festum calendarum, învăluită apoi în nimb creștin, a rezistat vremurilor dăruindu-se astăzi sub forma poeziei ocazionale a colindelor. În poezia noastră contemporană, răsunetul acesta se aude cu o impresionantă limpezime. Colindul popular a trezit în conștiința poeților culți ecouri demne de aceea minunată creațiune a lui Eminescu: „*Colinde, colinde, e vremea colindelor*“, în care simțământul mistic tradițional se 'mbină cu un sentiment atât de modern al vieții.

Despre unele prelungiri culte ale colindului popular, am mai avut prilejul să vorbim în capitolul închinat legendelor din jurul Maicii Domnului. În „*Nasterea Domnului*“ a lui Ion Pillat, descoperim atâtea urme folclorice, încât ar fi fost foarte potrivit să-l considerăm balada ca o adevărată variantă sintetică a colindelor populare, amplificate însă esteticeste. Am mai pomenit de asemenea „*Colinda*“ lui L. Blaga și dezvoltând un alt motiv al colindelor populare — căutarea lui Isus de către Sf. Fecioară, după răstignirea Lui — „*Jalea*“ lui Ion Pillat.

Mai avem însă de adăugat la acestea, ca o compoziție sensibil tributară poeziei „*Colindul*“ lui N. Crainic în care poetul își brodează versurile pe un nou motiv al colindelor folclorice. Printre tipurile acestora, găsim într'adevăr unul al cărui principal personaj e Sf. Petru, aprigul păzitor al raiului ce nu îngăduie intrarea în dumnezeieștile grădini decât creatorilor de fapte bune. Ca o expresie a unei impresiune nepărtiniri, sfântul se opune chiar la primirea în rai a tatălui, a măicuței și a fraților săi, admițând numai pe fratele făptuitor de bine. Cum vieața păstorească — aceea temă fundamentală a literaturii noastre populare — înseamnă cadrul profesional în care faptele bune se puteau săvârși și cum binele ospitalității simbolizează o culme a sufletului moral, colindele populare reliefează uniform primirea în rai numai a rudei ce s'a înălțat pe această cale. Într'un colind din Ardeal, se reproduce astfel următoarea vorbire a sfântului Petru:

<i>Cum drag frate, face-ți-aș?</i>	<i>Toți la tin' s'or abātu,</i>
<i>Pân' ce-ai fost în cea lume</i>	<i>Cu brânză i-ai hărănit,</i>
<i>Ți-ai pus stâna lângă drum.</i>	<i>Cu lapte i-ai adăpat,</i>
<i>Câți drumari că și-or trecu,</i>	<i>Loc în rai ți-ai căpătat.</i>

„*Colindul*“ lui N. Crainic urmărește — în mod general — această linie populară, cu oarecare modificări de amănunt. Sufletul care solicită intrarea în rai

¹ Fragment din volumul: „Zăcăminte folclorice în poezia noastră contemporană“ — București Fundația pentru literatură și artă „Regele Carol II“ — 1936.

e cu totul lipsit de virtuți. O undă de adevărată umanitate, îl indeamnă însă pe Sf. Petru de a-l mântui ca o răsplată pentru o mică faptă bună când dăruise:

...*De-o bărdacă de răcoare
Unui călător străin
Și-un crâmpeiu de lumânare
Alta, Sfinte, nu. — Amin.*

Subiectul popular — ca în unele balade ale lui Alecsandri — cunoaște aci o romantică deviere. E acea reabilitare a unor mari fără de legi printr'o minusculă faptă, antiteză morală ce descoperă cel puțin sub cenușa răului un mic și timid tăciune etic. Păcătosul ce trăise numai în lumea relelor își — răscumpără mântuirea printr'o „bărdacă de răcoare și-un crâmpeiu de lumânare”, săvârșind astfel un umil act de ospitalitate, în spiritul colindelor populare.

Piese mai sus înfățișate se înrudesesc de aproape în spirit și expresie uneori, cu tipurile colindelor populare. Poemele ce vor urma păstrând numai schema generală și abstractă a modelului popular, dar părăsind cuprinsul lui epic, se vor desvolta într'o gamă cu totul lirică. Iată-l de pildă pe V. Voiculescu scriind un „Colind al ninsorii” pe de-a 'ntregul lipsit de elemente epice, crescând în cadrul exclusiv al unui pastel de iarnă, cu imaginile înflorite din viața albinelor de care amintesc însă ca un ecou al unei vechi ocupații colindele populare, în versuri sprintene precipitate de rime populare:

<i>A suflat prin cer un vânt</i>	<i>Prisăcarul lui Cristos,</i>
<i>Răsturnând stupinele,</i>	<i>Prăpădindu-și cheile,</i>
<i>Asvârlite pe pământ,</i>	<i>Mi se uită mânios,</i>
<i>Năpădesc albinele.</i>	<i>Cum i-a spart știubeile.</i>

V. Voiculescu utilizează însă și cu un alt prilej cadrul colindelor, dezvoltând numai elementul liric al urării pe care o adresează țării greu încercată de războiul întregirii, dar aflată — după aceea — în pragul unui nou veac. În „Florile dalbe”, rostește poetul urarea în versurile:

...*slăvitei Patrii să menim
Să calce harnică de-apururi pe-al holdelor bogat lăicer,
Să nu-i apună niciodată izbăvitoarea stea din cer,*

colind ce se încheie cu duloasa evocare a clobaailor dela Pind, Români ce-au rămas în sfânta clipă a unirii în afara mării ei fericiți.

În cadrul tradițional al colindelor, N. Crainic tratează de asemenea o temă lirică amintind pe acel frecvent Lerui-Ler și anume avântul spre transcendent, spre „țara de peste veac”, către al cărui albastru orice pământeană minte se îndreaptă cu sbucium:

<i>In țara lui Lerui-Ler,</i>	<i>Nimenea nu poate ști,</i>
<i>Năzuesc un colț de cer.</i>	<i>Numai Lerui-Ler.</i>
<i>De-piu găsi, de n'oiu găsi,</i>	

În locul unei dezvoltări savante sau filosofice, sentimentul năzuinții spre cerurile spiritualității și-a găsit o potrivită expresie într'un tradițional cadru popular transfigurat de un tainic flor al simplității.

DIN ȚARA SOARELUI

— TRADUCERI DIN POEZIA JAPONEZĂ —

UNEI RÂNDUNICI

*Mică rândunică,
Nu-mi uita casa,
Când te vei întoarce!*

LICURICII

*Nu călca pe-acolo:
Aseară, străluceau licurici,
Pe-acolo!*

ROUA

*Roua se topește,
Neavând nici o legătură
Cu această lume curată!*

LUNA

*Luna strălucește,
Până și micul tufiș
Se simte fericit!*

Ae. T. Șamariu

OSCAR WILDE¹

BINEFĂCĂTORUL

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Era noapte și El era singur.

Și El văzu în depărtare zidurile unei cetăți și porni spre cetate.

Și când se-aproapie, auzi — răsunând în mijlocul cetății — pașii bucuriei și râsul fericirii și șgomotul nenumăratelor lăute. Și El bătu în poartă și unul din păzitori îi deschise.

Și privirea-I se opri pe o casă care era de marmoră și ai cărei stâlpi erau de asemenea de marmoră. Acești stâlpi erau îmbrățișați de ghirlande, și atât afară cât și înăuntru ardeau torțe de cedru. Și El intră în casă.

Și după ce trecu prin sala de agată și prin sala de matostat și ajunsese în marea sală a ospățului, El văzu întins — pe un divan de purpură — un om a cărui frunte era încununată de roze roșii și ale cărui buze erau roșii de vin.

Și El se-aproapie de cel culcat, și atingându-l pe umăr, îi zise: — De ce duci o astfel de viață? "

Și tânărul se 'ntoarse, îl recunoscu, și răspunse: — Odinioară eram un lepros și tu m'ai vindecat. Ce altă viață ai vrea să trăiesc? "

Și El ieși din casă și porni din nou pe stradă.

Și după câțva timp, văzu o femeie cu fața fardată, cu rochia multicoloră și cu picioarele împodobite de mărgăritare. În urma ei pășia — încet ca un vânător — un tânăr îmbrăcat cu o mantie în două colori. În clipa când tânărul o ajunsese, chipul femeii fu asemenea chipului strălucitor al unui idol, și ochii tânărului se aprinseră de dorință.

Și El îi urmări încet, și atingând mâna tânărului, îi zise: — De ce te ulți cu ochi așa de pățimași la această femeie? "

¹ Din volumul: Pagini din Oscar Wilde, apărut la Cartea Românească.

Și tânărul se 'ntoarse, îl recunosc, și răspuse: — Odinioară eram orb și tu mi-ai dat vederea. Ce altceva ai vrea să privesc?"

Și El, grăbind pasul, se-apropie atunci de femeie, și atingându-i rochia multicoloră, îi zise: — N'ai găsit un alt drum pe care să umbli, decât drumul păcatului?"

Și femeea se 'ntoarse, îl recunosc, și răsând, îi răspuse: — Mi ai iertat păcatele, iar drumul pe care umblu e-atât de plăcut!",

Și El ieși din cetate.

Și după ce ieși din cetate, văzu în marginea drumului un tânăr care plângea.

Și El se-apropie de tânăr, și mângâindu-i bucele lungi, îi zise: — De ce plângi?"

Și tânărul își ridică privirile, îl recunosc, și răspuse: — Eram mort și tu m'ai înviat din morți. Ce-aș putea altceva să fac decât să plâng?"

Traducere de AL. T. STAMATIAD

Mic giuvaier sentimental

„Cum îi mai plăceau florile bieteii micuțe! Ceva extraordinar!". Dar ea nu putea să aibă decât foarte puține și numai rar de tot. Ce nenorocire! — Florile sunt cheltuieli fără rost — îi spunea mama ei grosolan. — O familie nu-și poate îngădui să arunce bani pe tot felul de fleacuri! — Pentru doi trandafiri frumoși, ea s'ar fi dus seara bucuroasă la culcare fără să mai mănânce.

Muri mica sentimentală.

De-atunci mama sa i-aduce la cimitir, cel puțin de două ori pe săptămână, cele mai frumoase flori pe care le găsește. „Florile ei! zice nechibzuita femeie, scoțând din greu lungi suspine: „cum îi mai plăceau florile, bieteii fetițe! Ceva extraordinar!".

ALDO PALAZZESCHI, *Piccolo gioiello sentimentale*,
din vol. *Il re bello*. Firenze, Valecchi, 1921.

În limba română de
PIMEN CONSTANTINECU

EMIL CIORAN

Cu prilejul apariției noului său volum „LACRIMI ȘI SFINȚI“

Ascensiunea lui Emil Cioran — tânărul specialist în problema morții la etatea de 20 de ani — este un drum străbătut de un spirit excepțional. La o vârstă când alții învață să silabisească problemele filozofice, Emil Cioran jonglează cu ele cu virtuozitate, stăpân pe toate mijloacele de investigație. Ceva mai mult: când nimeni n'ar fi îndrăsnit să între în adâncul unei probleme, el se hăzardează pe „culmile disperării“ ca un demon neînfricoșat, care nu se teme de abîsul ce stă deschis, gata să-l înghită. Un altul ar fi eșit distrus și nimicuit din această călătorie macabră. Emil Cioran nu sucombă; l-am văzut din nou pornit la drum în fantastica țară a „amăgirilor“ și străbătând România cu acelaș curaj liric, spintecător de adâncuri, cu care ar vrea să taie Marea Roșie a problematicei noastre naționale în două, pentru a croi drum prin ea.

Acest tânăr care distruge și reface totul în acelaș moment, care te ridică până la înălțimi nebănuite, pentru a te scufunda imediat fără previziune în cea mai neagră prăpastie, care deține negativismul și afirmația până la destrucțiune și eliberare este un filozof liric. O simplă convorbire cu Emil Cioran îți dă impresia de inabordabil; dacă cauți să-l privești și prin prisma lucrărilor sale, atunci înțelegi că inteligența aceasta scîlpitoare nu poate fi identică cu aceea a muritorilor de rînd. Tainele revelației numai unui astfel de suflet i s'au putut descoperi — revelație adîncă a vieții și a morții, care se naște din vârtejul trăirii intense, a viziunilor apocaliptice, ale unei încordări duse până la paroxism.

Totul e la el apocaliptic, adînc și zguduitor, ca și când vijelia nihilismului s'ar fi extins cotropitoare peste ținuturile valorilor existente, sădind în locul lor altele mai profunde.

„Cartea Amăgirilor“, a doua lucrare a lui Emil Cioran, îți indică calea spre aceste înălțimi și dacă nu te răstoarnă și pe tine, izbutește să te cutremure până în adîncul ființei, făcându-te să întrevezi „întunericul și lumina“.

În ceea ce privește „Schimbarea la față a României“, aceasta ne coboară din înălțimi pe teren concret. Felul cum privește Emil Cioran problemele noastre este acela al unui suflet adînc îngrijat de destinul patriei sale.

El dorește un mesianism românesc, un destin istoric, o devenire proprie neamului nostru, care să ne întegreze în rîndul popoarelor mari.

Dar Emil Cioran a dat la iveală o nouă lucrare intitulată: „Despre lacrimi și sfinți“. Intotdeauna lectura vieților sfinților a fost o predilecție pentru Emil Cioran și aceasta nu dintr'o pornire religioasă oarecare, ci din pură dorință filozofică de a cunoaște și a trăi ineditul. Lacrimile puse alături de sfinți pot fi derivate din gândirea pesimistă a autorului. Sfinților le rămâne desigur ca o mângăiere pentru suferințele îndurate răsplata cerească, dar oamenilor obișnuiți ce le rămâne altceva decât lacrimile. Impletirea celor două noțiuni e în orice caz sugestivă.

În Emil Cioran fierbe mereu o lume nouă, nebulotică, zguduitoare. Este cel mai răscolitor gânditor din generația tânără și un parodoxeur neîntrecut. Filnța lui îți pare identică cu a eroilor dostoevskieni, cari se sbat și se agită ca niște posedați, sculpând pe minut (să ni se ierte expresia) o ploaie de idei geniale. Un cazan în care clocotește permanent lichidul nemulțumirii și al cugetării. Vorbirea lui nu curge lină și conturată, ci pare compusă din explozii succesive. Aceste efluvii, inspălmântă pe oamenii normali. Așa zisele spirite geometrice n'au ce căuta în preajma lui. Numai spiritele excepționale cari iubesc nu numai adevărul, ci și eroarea, cari sunt capabile

să o urmărească purtată pe toate înălțimile, țâșnind dintr'un temperament vulcanic, cu forța de pasiune a aburului dela locomotivă — numai cei ce înțeleg și împărtășesc această atitudine, se pot apropia și sta de vorbă cu Emil Cioran. Ceilalți n'au decât să se refugieze în liniștea lor clasică, ferindu-se ca de o molipsire de contactul cu acest filozof debordant, care nu mănuieste noțiunile cugetării ca ceilalți gânditori, ci deandăratele.

Spiritele de elită vor recunoaște însă că potecile adevărului duc prin eroare și aceasta trebuie să fie o satisfacție pentru cei ce văd în Emil Cioran o apariție puțin obișnuită pe firmamentul nostru filozofic.

IONEL NEAMTZU

Mărturisire,

...În vraja tănuiri unor simțeminte — cari, își fulguiesc albirea lor strălucitoare pe altarul gândurilor rănite, — îndemnul unei șoapte se precipită în spasm de doruri negrăite, iar complexul firei mele visătoare, își tremură doinirea sub umbrarul crângului visării.

Și purtat de mâini eterice, îmi deapăn pașii singurătății spre oaza 'nhorbotată a iubirii, unde dăinuirea-ți fermecată, stăpânește poporul ingenunchiatelor mele vreri, strivind săruturi calde pe seninul unei biruinți abia gândite.

Și ce n'aș da ca'n visul meu sfârșit, să fii neobosit veșnic început!...

Scâncet

Din incheierea unui rând grăbit — care este perfecta expesie a gândului pornit spre exteriorizare — se lămurește îngemănarea cristalină a vrerilor, ce-și tremură 'n topaze, dorința nevinovată, sbucnită pe crestele undelor simțirii.

Și iată, în visul meu abla înfiripat, mă port pe țarmuri obosite, luminându-mi calea — visător cuminte — cu licăriri de licurici, și stele îndrăgostite cari își poartă pribegia dorurilor neimplinite spre adâncimi de mări albastre.

Dar zadarnic risipesc pe lungul căii singurateice, chemări și doruri doinite din frunze fermecate, căci în lărgimi de timp, hohotesc năvalnic, plâns și neputință, — de parcă vulețul se vaifă, lovit de stânci ce-și răd incremenirea.

Țarmuri, țarmuri, visătoare țarmuri!

În spre vol mă poartă astăzi pașii, ca, adâncindu-mi privirea ochilor obosiți, în jocul repentin al apel spumegânde, să nu mai simt chemarea, ce mereu mă cheamă...

SEPTIMIU SAVU-SEVERIN

Cântec de mamă

*Crești înalt feciorul meu, crești brad
Să mă uit cum, te înalți în soare;
Eu de astăzi tot încep să scad,
Tu să te ridici spre depărtare.*

*Ochii fie-ți roiuri de luceferi,
Gândul o corabie pe marea lină,
Anii crească-ți plini de îngeri, veșnici
Dătători de viață și lumină.*

*Crești pădure, făt frumos din basme,
Iar în umeri crească-ți stuh de pene*

*Să te sui la vis să-ți iei nevastă
Dintr'un cuib de albe cosânzene.*

*Crești înalt, frântura mea de viață,
Crești acum și râzi iubirea mea,
Mâine n'o să-ți mai sărut obraji,
O să fii departe ca o stea.*

*Mâna asta mică de lumină
Mâine se va face mare și va da...
Mâine cine știe pentru ce străină
Mă va bate mânușica ta.*

VIRGIL CARIANOPOL

Toamnă

*Pustiu... și frig... Inaltă
O trestie din baltă
S'apleacă și se'ndreaptă...
Iâr a plouat — și-i tină...
Dar banca din grădină
Pe cine mai așteaptă?*

*Ca o fantomă vântul
Iși hăulește cântul...
De ce-o fi plângător?
Prin curte și pe stradă
Fug frunzele grămadă:
E Moartea'n urma lor.*

*Doi paltini — ai Frăsânii —
Și cumpăna fântânii
Se 'ngână scârțâind...
Departa-un câine urlă
Prelung, ca dintr'o surlă:
Pe cine-o fi cobind?*

*Agonice în noapte
Plâng ne 'nșelese șoapte
De gânduri care mor...
.....
Pustiu... și frig... Alene
Un strop mi-învie 'n gene:
E Rodul viselor.*

I. V. SPIRIDON

A îmbătrânit o lebedă

Dintr'un vârtej de frunze pornite'n goană pe cărări, vântul și-a desprins aripa, furișându-se 'n fâlfâit, printre pletele de smaragd a unei sălcii, — ca degete purtate prin părul colbăit de ani a unui moșneag căzut pe gânduri. Apoi, vântul, desprinzându-se din plete, își roti alergarea spre locul care dormita, ursuz, în îmbrățișarea molatecă a malurilor. Îi șterse fața, iar lacul cutându-și fruntea'n unduiri, încercă să anine vântul cu câte-o năframă brodată cu topaze.

Aninare? Dar nici poveste; căci așa jucăuș din fire cum e vântul, apucă de-un colț mănunchiul de dantelă și purtându-l pe creasta undelor nervoase, îl destrămă'n izbire de obrazul bucalat al unui mal.

O lebedă trufașă și bătrână, — în care amintirile doar de-i mai vrăjeau trăirea, — pătrunsă de-o nouă tresărire spre vieață, își întinse legănarea spre pieptul tânăr al vântului pornit pe joacă. Dar vântul — nebunaticul de el! — nici gând ca să-l primească tovarășia; căci poticnindu-se pe loc într'o ghemuire de mlrare, își destinise dintr'o dată haina cu vuire necăjită, zmulgând un smoc de pene din aripele trufașei ce s'au răsfrânt de spaimă. Apoi, lebedă a tușit ridicol, iar vântul s'a spart în suier, de mijlocul unui plop ce-și măsura înălțimea cu țările albastre.

Soarele ce-și legăna visarea printre îngrămădiri de nouri, își furișă o ochire spre lacul care înseninat acum, i-a prins privirea în oglindire drăgăstoasă. Măgulit, soarele a spart cu degete de raze salteaua unui nour, îngropându-și privirea în cristalul apei ce-a fremătat o clipă cu luciri aprinse de argint.

Dar lebedă bătrână, răzbită de frigul geloziei, și-a întins aripele pleoștite, acoperind chipul oglindit și zâmbitor al soarelui îndrăgostit de lac. Întinzându-și apoi gâtul, lebedă, cu răsufări puhăite'n apă, tulbură mereu oglinda prin improscarea boabelor de cristal irizate în lucirea argintului topit. Însă soarele jintuit de egoismul lebedei, se aprinse de supărare segetându-i creștetul cu tăișul unei priviri izbite ca un fulger. Un uruit imens, vâjâieli, și ochii lebedei s'au împăienjenit în cutropirea unei istovitoare amețiri. Și, printre încrucișările firelor gândirii — incurcate 'n smoala vrerilor confuze — sfârșul unui gând se limpezi într'o sfâșietoare lămurire:

— Bătrânețe cu vrăji de-acuma stinse, hai! — e ora somnului printre trestii...

Pleoapele îi bătură rar și obosite, apoi vâslind domol, se furișă în cuibul amintirilor legănate'n cântecul sfârșirii...

Din îndepărtările pădurii, se întindea încet ceruirea inserării.

Soarele zâmbia încă, cu obraji de bronz, lacului, care râdea cu gâlgâiri molatice de apă. Iar vântul, ștregar, dar obosit de-atâta joacă, se anină în poala codrului îmbătrânit, pîrotind sub șușotirea blândă a unui cântec de leagăn...

MIRCEA OVIDIU SAVU

PAIAȚA

Săgețile de lumină, ale unei dimineți însorite, s'au furișat prin fereastra vagonului-odale. Paița Coco s'a ridicat alene depe laviță, a deschis fereastra, mică cât un capac de cutie, și mireasma de iarbă ia năvălit în nări. Toată noaptea îl chinuiseră gândurile și nu iau dat o clipă răgaz să de-a geană de geană. Privește departe, acolo unde fugărește cu mîntea, către drumul ce șerpuieste în coasta dealului și-l încinge ca un brâu, ridicându-se în dreapta costii spre biserică. Și drumul satului său șerpula cași acesta și parcă și acolo era o biserică! Poate așa va fi fost!... Lămurit nu ar ști, căci îl despart mai bine de trei decenii, de miezul acela de noapte, când prins de miracolul cercului, vârtejul l'a desprins de tîrgul său luminat anemic, ducându-l din sat în sat, departe, peste câmpuri, peste munți, peste ape... Acolo nu s'a mai întors niciodată. Nimeni nu ia mai adus veste din acele meleaguri, pe nimeni nu a mai întâlnit în viață. Totul a rămas așa cum a fost zăvorât de amintire, și cel treizeci de ani, ce-l stau înapoia vieții, au păstrat dulșenia unei copilării, pe care Coco a înmormântat-o în noaptea aceia, la marginea satului.

A căutat să lămurească rostul unei vieți de trudă, dusă zi de zi, în arenă, unde trebuia de atâtea ori să-și înăbușe suferința și isvorul lacrimilor, prin hohote de rîs. Durerea o furișă în suflet, păstrând-o numai pentru el. Coco râdea, pentru că nimeni nu trebuia să trăiască cu el decât vîlmășagul veseliei, nu și al tristeții. Sbuciumul rămânea în afară de arenă; acolo era omul, aci era paița. În cabină, când lăsa masca și costumul, realitatea hîdă îl îmbrățișa și numai atunci năvăleau părerile de rău, nostalgia tîrgului, oamenilor, familiei...

Incearcă să prindă firul clipei când a pornit la drum, amăgît de lumină, de rîsul mult ca o năvală a paițelor — pe atunci nu știa cîtă durere ascunde acest rîs — de femeia ce-și fugărea trupul dela un trapez la altul, de toată frămîntarea ce l-a prins în vârtejul ei amețitor. De cîte ori căuta să deslege misterul, de atâtea ori vraja pe care o avea în contactul cu mulțimea îi rispea gândurile, sublimînd toată suferința. Era convins că aparține mulțimei și că suferința lui e un joc al hazardului, pe care totdeauna o acopereau hohotele de rîs ale acelora ce căutau uitarea necazurilor în fărâmele de clipe ale veseliei. A trăit numai pentru alții, nu pentru el; și când povara anilor a căutat să-l aducă la realitate, i-a zămbit ca în arenă, fără să încerce a deslega „ce va fi mâine”? Se simțea al clipei nu al veșniciei și ce rost ar fi avut să poarte gîndul mai departe decît o zi! În cerc își irosise viața, tot în cerc vroia s'o sfârșească. Aci a trăit cu puținele bucurii, cu noianul de necazuri, cu miracolul aplauzelor și nu înțelegea cum s'ar putea despărți de ceea ce numea „viață”. Să nu mai poarte costumul de paiete, să nu-și mai albească fața, să nu mai simtă bucuria aplauzelor, care îl stăpîneau și în somn, erau cu totul nefirești pentru el, identificate complet cu meseria. Cum ar putea să trăiască departe de lumea cercului, cum ar putea să nu mai audă nechezatul cailor dragi lui, cum ar putea să lase în afară de el cîmîtîrul atîtor amintiri, locul unde a îngropat tot ce avea mai de preț, tinerețea!

Cînd necazurile se ridicau stavilă în preajma sa, îl fulgera în suflet regretul anilor irosiți în căutarea unui liman, ce știa că nu-l va putea ajunge niciodată. Totul era limitat la o clipă; arena îi rispea toată împînzirea de gînduri, îl ridica din nou pe culmea năzuințelor iluzorii. Jocul întâmplării ce l-a aruncat în necunoscut atuncia, cînd abia îi mîjeau cîteva fire de mustăți, deși era convins că ar ști acum să-l fugărească din cale, totuși, dacă ar merge îndărăt în vreme, l-ar zăvorât aceleași dorinți, drumuindu-l pașii către același vârtej de vis al paițelor.

Coco a crezut că timpul, pentru el, și-a oprît goana. A trăit cu irealitatea și n'a bănuit că într'o zi, rîsul lui de paiță va fi o lacrimă pentru mulțimea venită să rîdă, nu să plîngă. În seara cînd această lume nu a mai aplaudat, a simțit,

pentru prima oară, că totul s'a prăbușit în preajma sa, că omul lăsat în afară din arenă întovărășește pajața, care trebuie să rădă, să uște, să fie al tuturor, fără să fie al său. În clipa acela ochii i s'au umezit și năvala lacrimilor nu a mai putut-o stăvili. S'a întors în cabină; a privit în ciobul din oglindă cum lacrămile croiesc două dăre în albul de iălnă; a mângâiat costumul de paete, purtat atâția zeci de ani; a privit îndelung fiecare colț, ca și cum ar fi voit să-și adune toate amintirile, apoi a lăsat capul în mâini și a plâns ca un copil. Toată noaptea a petrecut-o acolo. Știa ce-l așteaptă de aci înainte, știa cum sfârșesc toți acei care nu mai pot satisface marele anonim „publicul”; și totuși, în clipa când directorul l-a chemat să stea cu el de vorbă, nădăjduia — așa cum a socotit totdeauna — că inevitabilul nu sosise. A pornit cu pași măsurăți, cu masca și costumul de pajață, cu dărele de lacrimi uscate în făină și nici n'a zărit pasul pe care l-a făcut înapoi directorul, văzându-l în costumul de arenă. S'a oprit la ușe sfioș; picioarele și mâinile îi tremurau; a vroit să rostească ceva, dar s'a simțit sugrumat. Ochii i s'au împăienjenit și nu și-a mai putut da seama ce-i cu el, de ce se 'nvărtesc toate în jurul său. S'a sprijinit cu mâna de perete și a așteptat cu privirea pironită într'un colț, ce-l găsește departe, prea departe pentru ochii să-l încețoșati. Și glasul directorului, mai blând ca niciodată, nici nu l-a auzit, când îl ruga să se apropie. A tresărit într'un târziu, când i se hotărâse cele 15 zile, cât mai avea de stat în circ. Numai atunci a pornit spre masă, cu pași mai puțin șovăitori, cu două cute săpate între sprâncene, cu pumnii strâși.

— Să plec; da, nu mai sunt bun. Te-ai întrebat însă, ce voi face de aci înainte. Încotro să mă îndrept după-ce am închis aci treizeci de ani, după-ce am ajuns o treantă ce nu-și va putea găsi adăpost și întrebuințare. A fost cândva bun Coco, acuma îl asvârliti, îl alungați în haosul unei lumi pe care nu o cunoaște, pe care nu o înțelege. E oare omenesc să mă despărțiți de viața mea, de tot ceea ce mi-a fost drag și nu am încercat nici când să mă depărtez! Aci am crescut, aci am împărtășit necazurile și bucuriile, aci țin să mor.

— Meseria noastră, dragă Coco, nu se termină odată cu viața. Pentru toți e o zi hotărâtă, peste care nu mai putem trece. Lumea aceasta, care ne aplaudă ani de-arândul, tot lumea aceasta ne dă sentința, în ziua când numai suntem ceea ce vrea ea. Ziua aceea a sosit. Ai simțit-o chiar tu în mijlocul arenei, când râsul multimii nu a fost decât o reminiscență a veseliei ce o drumulăi altă dată. Vrei ca această lume, ce te-a aplaudat, să te hulduiască, să te alunge din arenă? Trebuie să fim înțelegători și să admitem acest public așa cum a fost totdeauna. E rândul altora acuma, care ne vor înlocui, cari vor fi și ei într'o zi înlocuiți, care se vor simți prăbușiți, ca noi toți, care părăsim arena, de care se leagă toată trăirea noastră. Așa stau lucrurile Coco și trebuie să ne supunem lor, chit că ne este neasemuit de grea despărțirea. Circul trăiește prin public, ori acest public nu vine să ne compătumească pe noi, să împărțasească suferințele noastre, să afle tragedia ta, a mea sau a tuturor care au ajuns la capătul unei vieți de sbucium; el vine să se distreze și dă-i dreptul să ceară o contra valoare a sumei ce o aruncă la cassă.

Coco și-a pironit privirea în colțul camerei. Cele două cute dintre sprâncene au dispărut. De gene i s'au agățat câteva lacrimi. S'a înțețoșat totul în jurul său; l'a prins într'un vârtej amețitor. A simțit nevoia să se așeze pe scaun; nu mai are siguranța echilibrului. A alungat revolta ce-l sugruma și nu a rămas decât cu suferință și gândul că va trebui să se despartă de lumea lui. A îndreptat într'un timp privirea către director și l-a zărit ochii jucând în lacrimi. Poate i-au defilat și lui, în clipa aceasta, ziua când a trebuit să rupă cu arena. Dar el a rămas totuși aci, cu viața lui, cu oamenii lui, cu animalele dragi, dar el, el va trebui să se despartă peste 15 zile de tot și nu-l va mai vedea niciodată, nu va mai avea cui împărtași din suferințe, din bucuriile vremelnice! Cum va fi ziua aceea, cum o va putea lăsa să se apropie! Treizeci de ani aci în mijlocul lor și apoi în ziua aceea dus departe și să

nu mai joace, să nu măl alerge în arenă, să nu-l mai strige copiii „Coco, bravo Coco”. Cel puțin să fie lângă ei, să rămână să trăiască aci cu amintirea, să-și furișeze privirea acolo unde odinioară sburda el. Oare nu i-ar îngădui directorul să rămână, omul acesta căruia ia fost credincios atâta vreme... Să-i vorbească, să-l roage; poate va fi înțelegător; și lui i-au picurat lacrimi; poate au fost și pentru el lacrimile, nu numai pentru trecut. Incearcă să-i vorbească, dar i se pare, e oare nălucire, vorbește directorul, da, el, îl ascultă.

— Coco, peste 15 zile nu mai joci. Am fost împreună atâția ani, am străbătut acelaș drum, cu aceleaș dureri, cu aceleaș bucurii și nu așl vroi ca acuma să ne despărțim. Se va găsi și pentru tine un loc, care să te țină în preajma acestui lumi, căreia i-ai fost credincios o viață. Dă-mi mâna Coco și socotește-mă și de aci înainte prietenul, tovarășul tău de totdeauna.

Directorul s'a ridicat de pe scaun, ia strâns mâna prietenește, l-a îmbrățișat ca pe un vechi amic și a lăsat apoi capul pe umărul lui Coco. Amândoi plângeau. Inmormântau în clipa aceea o trăire, care nu putuse ridica culmea unor năzuințe, ce-i aruncase pe amândoi în frământare unei lumi, prinsă în mirajul rampei și al aplauzelor.

Iată-l ajuns, în dimineața aceasta, la ultimul popas. Va intra pentru ultima oară în arenă, va îmbrăca pentru ultima oară costumul de paiată și mâine, mâine va fi un simplu Coco. Zilele vor trece, așa cum trec toate, și va rămâne numai amintirea aceea ce a fost cândva.

Coboară din vagon și caută să cuprindă cu ochii toată întinderea aceea de pânză, lumea lui. Totul e învăluit într'o tăcere ce-l înfioară. Mai este mult până să înceapă furnicarul de oameni. El dorm acuma, numai Coco a veghiat toată noaptea, ce i s'a părut scursă atâta de repede. Ar fi vroit să fie veșnică, să nu mai vadă acest răsărit de soare al ultimei zile din viața lui de paiată.

Se apropie de pânză, privește prin crăpătură. Da! este arena, unde va mai intra o singură dată și de mâine, ah, acest mâine, va fi un altul în locul lui, acolo unde 30 de ani a fost numai el. Caută să socotească cele 15 zile; e ultima, cea din urmă, nu s'a înșelat. Și apoi, va fi un simplu om de serviciu, un om pe care directorul l'a păstrat din milă, ca reminiscență a unui trecut petrecut împreună sau poate ca o icoană pentru toți ce vor căuta să afle popasul către care tind, mai de vreme sau mai târziu.

Cum va fi seara aceasta ultimă, cum va termina, cum va putea să-și fărâmițeze sufletul, când va ști că nu mai este un „a doua zi”!

Se străduie să-și stăpânească întreaga neliniște, mințindu-se ca de atâtea ori; ceva totuși, mai presus de voință, îl poartă prin meleagurile acestea de frământare.

Pătrunde sub pânză, pe care o găsește mare, nelchîpuit de mare. Cu pași de vată se 'ndreaptă spre cabină. Totul este așa cum a fost totdeauna. Ciobul de oglindă, costumul de palete, vopsele, tot, tot... Și fotografia veche, făcută de dragul unei femei, întâlnită cândva într'un târg de munte. Și două flori uscate, în cutia dela masă, așa cum le știe de mult... și armonica aceea mică cât un pumn... și ghetele lungi și mânușile, cât un drum de țară... toate sunt acolo, toate îl așteaptă pe el, pe Coco, așa cum l'au așteptat mereu...

Și acuma, în seara aceasta, va trebui să-și ia rămas bun dela ele, care l-au fost prietenii nedespărțiți; va trebui să le lase altuia și el să treacă pe lângă ele, pe lângă viața lui. Ce nebunie! Cum a putut să-și închîpue că va mai putea sta aci, că va putea îngropa în uitare un întreg trecut! Coco să nu mai joace, să nu mai fie pata, să nu mai îmbrace costumul de palete, să nu mai răză, să nu mai audă aplauze!... Cum a putut oare să-l ceară directorului să mai rămână aci.

Nu, Coco va fi tot palață, Coco nu va juca ultima zi. Pentru el va mai fi un mâine, o seară pe care o va crede sosită, cu fiecare răsărit de soare.

Strânge în brațe costumul acela vechi de paiete, îmbrățișează cu privirea toate ungherele cabinei, se furlșează în arenă, o prinde cu ochii umezi și cu acelaș mers vătuit se strecoară afară.

Pașii îi șovăiesc. Sunt grei, ca o povară... Pornește înainte. Pe cărarea ce șerpuiește spre dreapta e biserica; dincolo e creasta... Se uită înapoi... Ochii i s'au umplut de lacrimi...

Haide Coco la drum...

Va mai fi un mâine, o altă zi!

MIRCEA ALEXIU

Congresul oierilor din întreaga țară ținut în Câmpulung-Muscel

DI Președinte Muntean după îndelungate și grele obstacole a reușit să organizeze cea mai falnică asociație românească

Filă de cronică

*Cad gutui de aur și tristeți
Peste anii albi, însingurați;
Pleoape grele, ochi înlăcrămați,
Cîitoresc înzăpezite vieți.*

*Creanga lumii scutură tăceri,
Ară 'n cântec pluguri răzășești,
Dinspre codrii mândri, haiducești,
Se desprinde chiotul de ieri.*

*Iar de'fi pleci urechea la pământ
Și cu gândul veacurile 'nnozi,
Simți alături pași de Voevozi
Măsurând nădejdi și jurământ...*

TEODOR AL. MUNTEANU

Ardeal al meu...

*Ardeal iubit... Ardeal al meu...
Din moși-strămoși... și mai de mult...
De când pământul e pământ...
De la 'nceput...
Ardeal al meu, numai al meu!...*

*Că pentru tine-am suferit
Și-am ostenit
Atât amar de mulți de ani...
Să mi te scap de-ai tăi dușmani,
Și zi și noapte am luptat
Și-am sângerat,
Cu trupul meu te-am îngășat...
Și-am biruit!*

*De-o trebui din nou să lupt,
Vărsa-voi sânge și mai mult.
Și alte mulți de ani, mereu...
Voi face scut din pieptul meu.
Te-oi apăra în chip avan
Cu suflet și de dac și de roman.
Și cât pământ 'o fi pământ,
Nici Domnul Sfânt
Nu va putea
Să mi te ia
„Nici Dumnezeu...”
Ardeal al meu, numai al meu!...*

CONSTANTIN BARCAROIU

Romanța iubirii

(Nuvelă)

de: Coriolan Bărbat

Opt ani de-a rândul au luptat umăr la umăr, fără șovăire, stăruitor și în tăcere. Nici nu și-au reproșat, că dece o fac, că doar o săvârșeau pentru amândouă. Se iubeau; așa dar au fost în stare să suporte neajunsurile fericirii, prin abandonarea lor în sacrificarea de sine. Maria, femeia, era frumoasă și tinără. De multe ori, aproape pe nesimțite, o surprindea dorul, ca să trăiască. Așa ca și celelalte. Să aibe rochi frumoase, să umble în societate, să fie admirată, să i se aducă complimente... și să fie invidiată. Dar, apoi, ca și când ar fi fost ispășită de un mare păcat, își alunga dela sine dorințele și se bucura, că poate să abzică de toate astea pentru bărbatul ei, pentru amândouă, pentru viitorul lor. Renunțarea era ușoară, căci nu trebuia decât să se gândească la viața lui Andrei, care robota de dimineața până seara târziu în biroul de arhitectură a unei întreprinderi de clădiri, și apoi munca și-o continua și acasă, nu pentru pâinea de toate zilele, ci pentru iluzia într'un viitor mai strălucit...

Andrei își bătea capul cu achiziții de arhitectură și se adâncea în muncă de explorări științifice. Voia să descopere o astfel de construcție și materie de clădire, care ar fi putut face apoi posibilă edificarea repede al celor mai complicate clădiri. Credea orbește, că va ajunge într'o zi la rezultat și își aruncase spre sacrificare acestui ideal cei mai frumoși ani ai tinereții lui. Femeia nu credea într'atâta în acest succes, ca Andrei. Dar a văzut, sau mai bine a presimțit, că bărbatul ei n-ar mai fi în stare să trăiască fără aceste mari iluzii și i s'a alăturat lui cu trup și suflet, ca tovarăș ajutător, ca sprijinitor, ca prieten... și cu toată sacrificarea de sine a servit din răputeri acestui vis măreț al bărbatului ei, pe care-l iubea și despre care știa, că, în primul rând, pentru ea voește el cu ori ce preț, evadarea din închisoarea sărăciei și al suriului cotidian.

Însă lipsurile continue ani de zile, au frânt trupul plâpând și tinăr al femeii. Maria s'a îmbolnăvit. Grav... Bărbatul însă a lucrat mai departe, tot cu mai multă înfrigurare, mai nerăbdător. Asigura femeia bolnavă, că în curând va izbuti să-și ajungă scopul. A descoperit noua materie de clădire și nouile modele de construcții. A arătat scrisori. Dovezi, că după părerea specialiștilor, noua materie de clădire va corespunde scopului... Maria primea nouile vești cu fluturarea unui surâs palid... Dar, nu mai credea în nimic... Simțea, că pentru ea izbânda nu va mai aduce mântuire...

Marja a murit. Chiar atunci, când o mare bancă a primit să înființeze și să finanțeze o întreprindere pentru producerea materiei de clădire a lui Andrei. Bărbatul s'ar fi prăpădit în urma ei, dacă nu l-ar fi forțat cu sine curentul vieții, munca, răspunderea, conștiința de datorie. Nu se putea opri la jumătatea drumului. Trebuia să-și desăvârșească marea sa operă. A lucrat ziua și noaptea — cu inima sângerândă, desamăgit, fără țel. Dar, a lucrat, într'un tempo ucigător... Și norocul l-a strâns la pieptul său, dar această îmbrățișare n-a fost în stare să-i încălzească inima răcită. Lumea în jurul lui era întunecată și rece... Simțea, par'că, că nimic nu mai are nici un rost. Și doar viața în jurul lui se desfășura șgomotoasă. Era acum directorul general al unei mari fabrici de material de clădire. El ordona atâtor ingineri și comanda legiuni de muncitori. Avea o leafă mare, și era părtaș la acțiuni de-o avere colosală. Totuși nu putea să se bucure de nimic. Lucra ca o mașină, pe care o mânau puteri streine și nu era încălzită de focul sufletului său propriu. Era sclavul creierului său, și nici nu simțea nevoie să-și regăsească inima...

Amintirea Mariei îl urmărea mereu. În fiecare zi era la cimitir, — în decurs de doi ani îndelungați. Peste rămășițele pământești dragi a pus să se ridice o frumoasă piatră de mormânt. Dar portretul drag sculptat în marmora rece nu avea nici odată un surâs încurajator... Se priveau totdeauna dureros, el și statuia...

Într'un amurg mohorât de toamnă, când cimitirul era învăluit într'o semiobscuritate ceoasă, trecu pe lângă el o fată tinăra îndoliată. Mergea cu pași nesiguri. Apoi, ca și când s'ar fi clătinat... El sări lângă ea și o prinse în brațe să nu cadă... Pe fața frumoasă palidă se prelingeau lacrimi... Andrei o urcă în automobilul său și conduse acasă fata, care locuia la mama ei văduvă.

După vr'o câteva zile s'au întâlnit din nou în cimitir, așa din întâmplare... Atunci și-au spus unul altuia marea lor durere... Fata a avut un logodnic... Ofițer... El a murit într'un accident de automobil...

Lacrimile-i curgeau, când îi povesti, că nu mai are pe nimeni, decât pe mama ei bolnavă...

Andrei i adresă cuvinte de mângăere, ce străbăteau până la inimă, cu convingere... I-a vorbit despre tinerețe, despre viață, despre bucuriile vieții... Și despre încercările mari fatale ale sorții...

Când s'au întâlnit iară, fata l-a primit zâmbind.

I-a spus:

— Așa mi-ați vorbit, dle inginer, că mi-ați redat încrederea în viață, într'un viitor mai frumos...

Andrei simți o bucurie nespusă. De mult timp, acum prima dată.

A doua zi, când privi la portretul de pe mormântul soției sale, i se păru că privirea sculptată în marmoră i surăde încurajator...

Oare de ce?

Atunci încă nu știa...

Pe fată o chema Maria, ca și pe fosta lui soție...

Andrei le făcu o vizită.

Mama fetei i mulțumi recunoscătoare, că i-a mângăiat copila...

— Sunt bolnavă din cauza nenorocirii fetei mele — i zise mama ei plângând.

Andrei și Maria au mângăiat-o împreună.

După vre-o câteva zile Andrei zise Mariei:

— D-ta trebuie să fi fericită, căci cu tristețea d-tale îți vei omori mama...

Fata surâse:

— De un timp încoace nu mai sunt tristă... De când te cunosc pe d-ta, mă obsedează un gând ciudat... Nu te supăra, dar trebuie să fiu sinceră și să ți-l spun... Eu cred, că dincolo de acest pământ trebuie să existe dreptatea... Acolo trebuie să-și capete fiecare răsplata bunătății sale... Și soția d-tale, și bunul meu logodnic... Și de când te cunosc pe d-ta, am mereu presimțirea, că soția d-tale și logodnicul meu s'au întâlnit... acolo, dincolo... pe lumea cealaltă... Și sunt fericiți...

O roșeață i imbujoară fața...

Andrei o prinse de mână.

— Da, și eu cred — i spuse mișcat — că prin suferinți se pregătește calea fericirii... Acolo, dincolo, unde sunt ei, toți sunt fericiți... Și cine crede în lumea cealaltă, acela trebuie să se nizuiască și aici pe pământ spre fericire... Cu amintirea lor în suflet, trebuie să le ascultăm îndemnul...

Atrase spre el fata și o sărută...

Filmul unui an banal

de: Eugen Victor Popa

(Urmare)

Dar vremea trecuse și deveni mai rece. Frunzele îngălbeniseră și căzuseră. În vii se termină culesul și în crame tăcuse cântul. Trecu și corigența.

Trecu cu bine.

Căpitanul Popescu se simți mulțumit și ca să dovedească dărnicia îl invită pe Ilie într'o seară la masă, atunci când și ei mâncau doar o cafea cu două tartine de mlere.

El simți în sine recunoștință, nu pentru tartine, ci pentru gest, și explică, uitase a cătea oară, că doar lui Raol îi revine meritul trecerii.

Apoi începu anul universitar.

Afară erau zile ploioase de Octombrie și oameni fugeau grăbiți sub biciul ploii continue. În sala mare și plină de studenți, vorbele zburau deodată cu hârtiile și totul avea rumoarea unui uriaș stup. Băieți se întorceau către fete și cu spatele spre profesori, ori alții citeau cu delictu jurnale sau romane de Pittigrilli în spatele altora. Cei cu adevărat silitori erau în picioare, ori ședeau în primele bănci căutând cuvintele profesorului.

Între acela cunoscuse Ilie pe Victor Montani.

Era un copil mare cu părul blond și ochi albaștri plini de vise. I se relevase prima dată prin scrisul lui citeț și îngrijit ca un scris de femeie și se cunoscuseră printr'o întâmplare banală simțind că au unul nevoie de celălalt.

Atunci o cunoscuse și pe Olga.

Într'o zi sub poarta unei cantine privea la ploaia care nu mai contenea. Alături de el o fetiță tropăia din piciorușele subțiri și își juguia nerăbdătoare buzele. O privi cu atenție, cu prea multă atenție, părul ei negru, ochii aproape închiși, fața bronzată, talia-i subțire iar când ploaia părea că se oprește, îi zise:

— Mi-ar face mare plăcere să vă ofer o umbrelă, deși nu-o am.

Olga râse cu buzele ei de veveriță și dinții ca două șiraguri de perle, îl luă la braț și porniră prin ploaia molcomă.

Olga studia filozofia și era rusoaică. Vorbea poetic dar făcea comparații banale. Cu nimic nu era mai superioară altor fete de 19 ani.

— Noi rușii, spunea ea, avem un profet pe Dostoevski și o biblie Rascolnicoff, să creadă alții, fiindcă ea nu credea.

Ilie și mai puțin.

— Nu înțeleg de ce îl ridică în slavă pe Zola, spuse altădată, imi fece impresia unui hingher care scrie un bun tratat de tăiat viței.

— Tu ești rusoaică, spuse Ilie, parc'ar fi spus ești analfabetă.

Ea strânse buzele indignată.

Dar nu se indignă.

Odată îl însoțise Victor la cantină, cunoscându-o pe Olga, vorbise cu ea de Puskin, fără să-l cunoască. Critică „Noua Generație” de Turghenieff, deși n'avea nimic împotriva, dar voia să pară superior, să-i impună prin vastele lui cunoștințe fiindcă o credea cerebrală. Condamna pe noul autori ruși, germani ca și francezi și conchise că sunt de aceeași părere.

Dar se deosebiau diametral.

Orice dragoste se începe cu o minciună și dragostea lor se începu cel puțin cu o minciună frumoasă.

Începu să scrie.

(Va urma)

Cântec noului născut

Noapte de ajun, sticloasă. Vârfuind troiene grele,
Fulgii par hermină roasă de sub guși de rândunele.
Pe la geamuri pâlc de glasuri de târzii colindători,
Ce vestesc că 'n staul, Domnul, S'a născut printre păstori.

In coliba mărginașe, sub zăpezi involburate,
Un bătrân, spărgându-și perla din pleoape 'ndurerate,
Ocroțește 'n haina roasă, tremurând, o nouă viață,
Parc'ar vrea văpăi s'aprindă în trușorul ca de ghiață.

Și-ocrotindu-l, plin de grije, în căldura hainei sale,
Vorba-i lunecă, mâhnită, printre buze reci și pale:
— Doamne, Doamne!... La fereastra-mi afumată sub ostrețe,
N'au vestit viața nouă ce în brațe-mi stă să 'nghețe!

Nimeni n'a oprit ofranda în bordeiu sărac și trist,
Ce, pe vremi, păstori și magii Ți-au adus doar Ție, Christ!
Azi, arginții îi mai poartă peste neaua înghețată,
Când vestesc că Tu, în staul, Te-ai născut din Preacurată!

Doamne, cât mă doare vorba repezită țără gând!
Tu Ești bun, milos puternic; eu... nemernic și plăpând.
Și sărută 'ncet trușorul și-l alintă 'n legănare,
Pe când ochii-i ard în cruste tot mai plini de 'ndurerare.

— Iartă-mă când palme grele te-or izbi cu-a lor putere,
Și când biciul te va face ca să urli de durere!
Nu mă blestema când frații peste cruce te vor frânge,
Și când, gol în gerul străzii, vei scrâșni și-apoi vei plânge!

Iartă-mă că alinarea nu te-o prinde niciodată,
Că zadarnic gura-ți arsă se va 'ntinde însetată!
Nu mă blestema când foamea te-o chirci 'n plesniri de cnut, —
Iartă-mă, pușor de spume, iartă-mă că te-am născut!

Fulgii cad brodând arcade din harmina de troiene.
In coliba mărginașe, un bătrân cu rare gene,
Plânge 'n hohot, — parc'ar plânge lungi șiraguri de mărgele.
Noapte de ajun, geroasă. Cer de plumb. Troiene grele.

SEXTIL VODĂ

Izâmbanu

(Poezie în grai Bănăţenesc)

„Uicie Ioanie! Izâmbanu!”
— Mă trăznîl-ar Dumnedzeu
— Aşa joavină 'nfierată
— N'am vădzut dă când mis ieu! —

„Uicie lampa albă 'n fruncie!
„Uicie coşu în spinarie.
„Uicie şie dă căşi în coadă,
„Şie pişioarie scurcie arie!!” —

— Uicie niemfi cum scot capu
„Şi niemfoanie cum să uită!...
Oarie cum dă nu să 'mburdă
Cu atâta lumie multă??

„Dă'i strâns păstă piept şi foalie
„Tăt cu fierie 'ncârligacie
„Şi cum fujie-alunecând
„Pă pişioarie 'nvierigacie!!”

Pufăie pă nări într'una,
Gâfăie lung ş' inghiesat,
Şaşa buie dă năpraznic
Ca un drac impieliţat.

Mă! Hai uicie să ne-ascungiem
In pădurie sus pă coastă
Că d' apucă pă cărarie
Vai ş' amar dă pielea noastră!! —

Dr. GHEORGHE GÂRDA

E P I G R A M E

CENTENARUL MORŢII LUI FILIPPO PANANTI (1766—1837) Library Cluj

FEMEILE ŞI VÂRSTA

Ce rău îmi pare că mă tot apropii
De patruzeci de ani! — îmi spuse Cloe.
Dar eu răspuns-am: — Să nu vă 'ntristaţi,
Că doar cu orice zi vă 'ndepărtaţi!

DOAMNA DELA CURTE

Despre explorările lui Cook în faţa
Regelui, un astronom a pomenit.
— Câte a făcut? — l' întreabă o contesă:
— Trei! — i-a zis; iar doamna: — Şi'n
[care a murit?

Alese şi traduse din italieneşte de: PIMEN CONSTANTINESCU

Lui Coriolan Bărbat, autorul ro-
manului poliţist „Justiţia are cu-
vântul“

Cu arta ta nepreţuită
Descri, în amănunt, pe ucigaş,
Dar eu prin cumpărarea cărţii —
La fel ca mulţi la număr alţii
Mă consider... păgubaş.

Lui Septimiu Savu Severin, au-
torul volumului de poeme în
proză „In noapte plânge un fluier“

Poemele matale, amice,
M'au fermecat, m'au cucerit.
Dela prima bucată, aseară,
Cu ele în mână am... adormit.

A. I. POPA

PAGINA FEMEII

În toamna acestui an la Paris orașul luminei și al luxului exorbitant, mare valvă și răscoală a provocat în lumea feminină un scriitor care prin presă a declarat, că femeile îl enervează cu cochetăria lor exagerată.

Grija aceasta pe care o pune femeia pentru corpul ei, privirea ei mereu în căutarea oglinzii, coafura extravagantă, talia, îngrijirea mâinilor, a tenului, arată în mod vădit egoismul feminin, caracteristica femeii din toate epocile.

O scriitoare îi răspunde — „cochetăria este cea mai evidentă probă a altruismului feminin. Și este foarte simplu: femeia se îngrijește atât și e atât de atentă cu corpul ei, numai casă placă bărbaților”.

Cine are dreptate, — scriitorul sau scriitoarea?

Cert este că nu sunt frumoase femeile pe care natura le-a încoronat cu linii regulate, ci cochetele. Femeile acestea au un mare succes în fața bărbatului, exercită o mare influență asupra lui și de multe ori le pune în penumbră pe cele într'adevăr frumoase, dar neglijente.

Să înșirăm câteva sfaturi date de o maestră de cochetărie, care a fost un timp îndelungat angajata vedetelor de cinema.

Să începem:

Îngrijirea tenului

În prima linie tenul este în funcție de alimentație și digestie. Se recomandă: fructe, lapte, apă. Apa rece vaporizată este cel mai bun astringent. Dacă cineva se spală cu apă rece, să nu lase să se evaporeze.

Miere de stup, fină, aplicată ca o pomadă pe față, dă rezultate uimitoare. Feriți-vă de băi de soare. Soarele pătează și crapă pielea. Un ten brun e frumos, însă cu condiția de a fi mat și nepătat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Obrazul să nu fie frecat când vă pudrați, aplicați pudra într'un strat egal și aplicați-o tamponând cu puful. Există o perie fină, cu păr moale, dacă în unele părți s'a depus pudră prea multă, îndepărtați-o cu peria specială. Petele de pe obraz se estompează cu o pudră rachele sau ocre. Obrazului slab se recomandă roșul numai pe pomeți. Obrazului gras se permite a se întinde mai mult în jos. Unele vedete întrebunțează două feluri de pudră, o nuanță mai închisă sub bărbie și alta mai deschisă pe obraz. Trecerea dela una la alta trebuie să fie însă perfect armonizată.

F r u n t e a

Dacă e normală, adică dacă dela sprâncene la rădăcina părului este o distanță de trei degete, nu vă da prea mult necaz, pentru că permite orice gen de coafură. Dacă e mai îngustă, evitați buclele cu cărlionții. Dacă e mai lată decât măsura normală, îndreptați-o cu una din aceste fantezii ale coafurii moderne.

P ă r u l

Indiferent dacă-l purtați lung sau scurt, lins sau buclat, trebuie să-l îngrijiți însă cu cea mai mare atenție. Nici pe plaje, nici în apă, nu-i permis unei femei să umble cu părul în desordine. Conservați ondulația, cu ajutorul unei plase pe care o puneți în fiecare seară pe cap. Înainte de a pune plasa, treceți de câteva ori peria specială cu dinți de sârmă apoi pe cea de păr, pentru a îndepărta praful care se așează în timpul zilei.

O c h i i

Reflexia sufletului — oglinda inimii!

Ochii conving, fascinează, cuceresc. Chiar dacă n'aveți decât douăzeci de ani, menajați-!l!

Dacă obișnuieți să vă fardați genele, nu uitați să le cruțați seara. Puțină vasilină lăsată pe marginea pleoapelor, are darul de a face genele mai suple și mai frumoase. Când întrebuițați rimmelul, firisoare de păr se lipesc între ele. Nu le lăsați așa. Separați-le imediat cu o periuță muiată în apă caldă. Unele își ung genele cu puțină vaselină ca să fie mai lucioase. Puteți proceda și d-voastră la fel...

G u r a

Cel mai pretențios și cel mai important în frumusețe. Întrebuițați în totdeauna paste de dinți, mentolate și supraveghiați-vă cu multă atenție stomacul. Frecați dinții cu o periuță aspră în toate direcțiile, apoi clătiți bine cu apă caldută sau stătută. Recomandabil este săpunul special pentru dinți, care se curăță mai ușor. Pastele se lipesc sub gingii și cu timpul se transformă în piatră de dinți.

Dacă roșul de buze nu e suficient de gras, aplicați pe deasupra puțină vaselină — dar foarte puțină — care va face buzele lucioase și fragede...

Dr. FEMINA

GARDEROBA FEMEII ELEGANTE

1. Fustă de tweed neagră și jachetă de tweed negru quadrilat cu galben, verde și maro. Gulerul, spatele și buzunarele jachetei sunt negre uni.
2. Jachetă de tweed negru uni „Sang de Yankée” și fustă în acelaș ton, cu raye-uri rare verzi. Bluză de jersey verde închis.
3. Mic costum de tweed cuprinzând o jachetă ecossaise bleu pal și violet și fustă de tweed uni violet. Bluza de flanelă uni bleu pal, cu o cravată de catifea neagră.
4. Rochie de după amiază în jersey gros cu dantelă de lână neagră simplă, mâneci scurte și fular negru.
5. Rochie de după amiază în crep de lână neagră gofrată, cu mâneci lungi și fular negru.
6. Rochie scurtă și jachetă cocktayl bleu clair, cu broderie în mătase ton.
7. Rochie de după amiază în mătase neagră cu garnitură.
8. Jachetă scurtă pentru seară de lame alb, cu desen în formă de mici romburi.
9. Rochie de seară în jersey de mătase neagră, cu o capă în tweed bleu viu brodat cu aur.
10. Rochie de seară simplă bleu strânsă și lungă.
11. Rochie de seară în crep mat bleu-marin cu o inimă enormă pe piept făcută din paillete rose „shoking”.
12. Rochie de seara cu lame de argint imprimat în mici stele bleu, epolete și nod mare pe piept cu un ruban de tafta ros.
13. Rochie de seară tul negru, din care partea din față a corsajului și micile manșete sunt brodate bogat cu fire de aur și mătase verde.
14. Rochie de seară crep negru cu trenă, care se poate purta și pe braț și în jurul gâtului. Este luminată de două mari manșete ce urcă deasupra cotului și brodată cu culori vii.
15. Rochie de seară de crep negru cu o tăietură în cruce pe piept.
16. Rochie de interior în satîn alb, închisă în față de o închizătură lungă albă, care ajustează corsajul.
17. Ansamblu de prânz în catifea grenat închis, cuprinzând o fustă dreaptă, lungă și o jachetă bogat brodată de fire de aur pe guler și cu buzunare aplicate.

Toate modelele sunt executate de cele mai mari case de modă pariziene: Chiapparelli, Erik, Agnès, Molyneux, Alix, etc.

După: GISELLE

C R O N I C I I D E I , O A M E N I , F A P T E

Dem. Bassarabeanu: „POEZIA LUI AL. T. STAMATIAD“
STUDIU CRITIC — Editura „Cultura Poporului“

Dincolo de cartoanele ce cuprind filele vreunei cărți; dincolo de molcomirea gândurilor cari își picură trăirea în vers sau proză, și dincolo de sfințenia creării, scriitorul — pentru mine — rămâne un mâl în care se dospesc vorbe de clacă, unde floarea de-ar pătrunde, și-ar strivi petalele 'n pleoștiri și tină.

Da, scriitorul înjură, bârfește, ciupește cornurile din cafenea, scuipă lat și fără jenă, e soios, obraznic, egoist și singurul Dumnezeu căruia genunchii trebuie să se plece.

Că sunt excepții?! Or fi!...

Totuși, v'o spun sincer, nu știu cum aş putea să-mi talmăcesc bucuria și plăcerea de-a fi înregistrat desinteresata manifestare a poetului *Dem. Bassarabeanu*, care prin înseilarea minunată a condeiului său de elită, a căutat să desăvârșească în-

țelegerea și cumpănirea operei poetice a maestrului *Al. T. Stamatiad*.

Deci, năzuința d-lui Dem. Bassarabeanu, de-a drămui gândurile și de-a înregistra leit motivul simțirii din poezia poetului *Al. T. Stamatiad*, — ne lămurește necăutata mărturisire a unui suflet de adevărat stihuitor, care, a vibrat în același ritm cu cântecele înflorite pe strunele zdrențuite de durere, ale vreunui dor sau regret... Dar acest lucru nu ne îndreptățește să credem, că studiul d-lui Bassarabeanu, ar fi stăpânit de nota subiectivismului. Din contră, e vădită grija cu care autorul se fe-rește de expresia patetică, atât de frecventă în proza scrisă de poeți. Stilul autorului, e simplu, curgător. Fraza e plină, tăiată parcă din bronz, cu tăria dăltuirii logice în pătrunderea critică.

MIRCEA OVIDIU SAVU

G. Celarianu: „PICTORUL GH. NICULESCU“

Intr'o vilă din Mediaș, retrasă și cu zarea larg deschisă înainte, și-a așezat tânărul pictor atelierul.

Autoportretul în ulei și portretul soției sale în pastel, m'au convins dela început de puterea de realizare, impresionantă, a amfitrionului pe care-l vizitam.

Atelierul este plin de icoanele pe care le lucrează pentru iconostasul bisericii ortodoxe din Miercurea Sibului. În el, Christ, cu o frunte de

poet și filozof, cu priviri adânc îndreptate în interior și cu o aureolă din azur și din lumină, domină pânzele din jur. Această aureolă, rară, are un efect nou, incomparabil de frumos.

Sft. Gheorghe plin de tinerețe, frumos și gânditor ca eroii din basme, se uită cu ochi adânci la privitor; aureola lui galbenă se pierde treptat, dându-i un relief de Făt-frumos din soare.

Cu totul altfel apare Sf. Ilie. Bătrânețea lui este sprijinită de un toiag, iar părul și barba, ninse, și ochii mari deschiși, cu o privire exotica, îndreptată afară, spre lume.

În ieslea Domnului, se uită cu o curiozitate copilărească, la pruncul nou născut, doi îngeri. Aceiași curio-

zitate, plină însă de gravitate o au bătrânii magi, căzuți în genunchi.

Rareori am văzut redată atât de bine nuanța psihologică a acestei scene.

La fel în „Cina cea de taină”, figurile apostolilor triste dar curate, contrastează cu tresărirea de frică și răutate a lui Iuda, îmbrăcat într-o haină plină de întuneric.

În scena Învierii, orbirea soldaților arată o clipă de spaimă, dar și de supunere față de minunea trăită.

Luca, ca o statuie, cu privirile în sus, ascultă vocea divină, cu pana în mână, gata să scrie *Evangelhia*.

Este un inspirat.

Ion pornit la drum, cu toiagul și *Evangelhia*, decis să înfrunte tot întunericul, e un apostol dublat de un poet...

Icoanele pictorului G. Niculescu se deosebesc prin frumusețea, sănătatea și atitudinea psihologică a sfinților, prin coloritul delicat și reliefurile care dau impresia că Sfinții se desprind din icoane și se îndreaptă spre muritori.

Inovațiile ne fac Sfinții atrăgători, prin înfățișarea lor de apostoli, poeți, filozofi sau feți frumoși și transformă martiriul deprimant și pasiv în eroism, optimist și activ. Este religia care ne îndeamnă la fapte bune, izvorâte din visul mistic al divinității creștine, religia potrivită neamului nostru eroic.

Sfinții săi nu sunt schelete îmbrăcate în giulgiuri cu cute convenționale ce se lipesc pe oase, făcând să dispară reliefurile.

Sfinții săi nu sunt șabloane care se repetă la infinit, deosebindu-se numai prin culoarea vesmintelor, toiag, barba de vată sau de carton. Fiecare are personalitatea lui și atenția ne rămâne mereu încordată căutând să deslege misterul fiecărui stâlp al Bisericii creștine.

Domnul Niculescu este la prima Biserică și aceasta îl face să fie un cercetător și un inovator, nu un sclav al formelor convenționale, rigide și reci de înțeles.

Sfinții săi s'au născut mai mult din basmele noastre de popor tânăr și viguros, decât din rafinamentele convenționale, rigide și reci de înțeles.

Sfinții săi s'au născut mai mult din basmele noastre de popor tânăr și viguros, decât din rafinamentele convenționale ale Bizanțului.

Să așteptăm noile biserici pictate, cari, sunt sigur, vor confirma și desăvârși închinarea D-sale spre acest gen de pictură.

G. CELARIANU

ION BANEA: „CE ESTE ȘI CE VREA MIȘCAREA LEGIONARĂ“.

Lectura legionară a ajuns azi să fie una dintre cele mai substanțiale hrane ale sufletului contimporan. Lumea nu urmărește numai mișcarea legionară, ci se și împărtășește din doctrina ei. Dânduși seama de acest imperativ, conducătorii mișcării legionare au căutat să popularizeze această doctrină cât mai mult. Una dintre broșurile portative scrise pentru săteni, având de scop să lămurească cât mai mult doctrina legionară, este cârticica d-lui Ion Banea, intitulată: „Ce este și ce vrea mișcarea legionară“. Dl Ion Banea este un scriitor consacrat în literatura legionară. Unul dintre volumele sale foarte gustate este și cartea scrisă despre „Căpitan“.

Prin broșura de față dl Ion Banea, caută să demonstreze sătenilor și chiar și intelectualilor, toate adevărurile unei adevărate mișcări legionare, descriind istoricul acestei mișcări și evoluția situației noastre politice înainte de războiu și situația țării noastre de azi. Redă apoi toate caracterele acestei mișcări dinamice care se numește mișcarea legionară. Recomandăm broșura cu toată căldura.

B. ȘIPOȘ

CALENDARUL SĂTEANULUI PE ANUL 1938, tiparul și editura lui Krafft & Drotleff, Sibiu 1937; pag. 112.

Calendarul, așa cum se prezintă — ediție bine îngrijită, își face loc cu ușurință nu numai în casa săteanului, ci găsește bună primire și pe masa intelectualului. Ediția e cu tradiționala ei copertă: doi înjuțați trag un plug ce despică pământul sub răsăritul soarelui ce-și plouă grațios popoul de raze asupra românașului sprijinit pe coarnele plugului.

Calendarul cuprinde diferite însemnări și semne cronologice pe anul 1938.

Pe paginile lui sunt găzduite frumoase sfaturi agricole, economice, medicale, etc. Cuprinde și târgurile de peste an. Serile lungi de iarnă, ușor pot fi îndulcite de spiritul acestui calendar în care s'au strecurat multe istorioare ușoare și cronica anului în curs brodată alături de multe imagini.

Ca un dar pentru minte și inimă, făcut cititorilor, e și articolul: „O sută de ani dela nașterea lui Ion Creangă“ de cunoscutul și distinsul scriitor Al. Dima, prin care pune valoarea lui Creangă în fața celor cari vor să mai uite de greul vieții, citind sătoasele lui povești.

Calendarul, mai conține diferite poezii, povestiri, glume, colinde, ghicitori etc., fiind întru totul spre bună folosire.

NICHIFOR TODOR

POETUL D. VASILIU-BEREASA, — autorul volumului de versuri „Sbuciumări“, — are sub tipar romanul „In fața destinului“. Cartea va apare în editura revistei „Veac nou“.

POETUL VIRGIL CARIANOPOL, — prețiosul nostru colaborator, — are sub tipar la editura „Cartea Românească“ din București, un nou volum de versuri, sugestiv intitulat: „Carte pentru domnițe“.

„RĂUTĂȚI“, așa se va intitula volumul de epigrame al d-lui Jean Moscopol, cunoscutul și apreciatul artist al cântecului, care s'a dovedit și un abil mânuitor al condeiului.

V. ZDRENGHEA: VALEA CU PLOPI (Roman vol. I., pag. 240). Volum proaspăt apărut, se prezintă excelent realizat din punct de vedere tehnic, iar cuprinsul este la înălțimea aspectului exterior. În lipsă de spațiu, în numărul viitor al revistei vom reveni mai pe larg.

REVISTE ARDELENE

GÂND ROMÂNESC (a. V.), revistă lunară ce apare la Cluj, editată de „Astra” apărând sub conducerea unui comitet în frunte cu cunoscutul critic Ion Chinezu. Este una dintre cele mai mari publicații periodice ale Ardealului, grupând în jurul ei talente de seamă. Ar fi de dorit ca revista să cuprindă mai multe poezii.

PAGINI LITERARE (a. IV.) este o urmare la revista „Abecedar”, apărând la Turda, sub conducerea d-lui prof. și poet Teodor Murășanu, fiind o revistă de doctrină literară și filozofică. Revista se prezintă cu un material bogat având colaborări destul de importante. În ea găsim un spirit tineresc, care pune în valoare multe talente autohtone.

VIAȚA ILUSTRATĂ (a. IV.) În urma hirotonisirii ca episcop al P. S. S. Nicolae Colan, revista ce apărea la Sibiu, și-a mutat sediul la Cluj. Este o publicație ce apare lunar în condițiuni excelente, deși nu cu pretenții pur literare.

FAMILIA (s. III. a. IV.) revistă ce apare la Oradea, sub conducerea dlui M. G. Samarineanu, care a izbutit să facă din această publicație una dintre cele mai elegante reviste din Ardeal, cu colaborări nu numai din Ardeal, ci și din capitala țării. Revista urmărește culturalizarea acelei părți ale Ardealului, care se află la granița de vest a țării.

RECTIFICARE

În numărul trecut al revistei n'a fost menționat din eroare numele d-lui Licu Pop, distinsul publicist sibian, printre membrii grupării „Thesis”. Facem cuvenita rectificare.

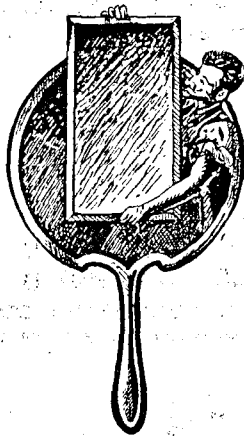
CELE TREI CRIȘURI (a. XVIII.), publicație periodică ce apare la Oradea, condusă de dl George Bacaloglu. Publică un material documentar destul de bogat, împodobit cu numeroase ilustrațiuni. Are un rol de strajă la granița de vest, fiind cea mai veche dintre toate revistele literare ardelenene.

ȚARA BÂRSEI (a. IX.), revistă bimestrală, ce apare în bătrâna cetate a Brașovului într'un bogat număr de pagini, cu un material variind între istoric și literar. Apare cu o regularitate impresionantă, sub conducerea migăloasă a bătrânului prof. Axente Baci. Partea istorico-documentară este superioară părții beletristice. De ce or fi neglijând-o chiar și poeții tradiționaliști?

CARPAȚII (a. V.) revistă lunară din Cluj, editată de Dr. Ionel Pop. Se ocupă cu chestiuni vânătoarești și pescărești. Apariția revistei, este o fală a vânătorilor Ardeleni.

LUCEAFĂRUL (a. III.), apare la Timișoara sub conducerea d-lui Aurel Cosma. Este o revistă pentru cultură, literatură și artă, fiind scrisă de condee eminente. Apare într'un bogat număr de pagini cu un material bogat, variat și ales.

SIBIUL MEDICAL (a. IV.), revistă medicală și de organizație sanitară, fondată de asociația medicilor din circumscripția Sibiu. Apare lunar prin îngrijirea dlor: Dr. Mihail Capitanovici, Docent Dr. O. Filipescu, Dr. Gh. Preda și Dr. I. Stoichiția.

Prima točilărie de oglinzi și sticlă din Sibiu

FRANCISC HARTL

Strada Școalei de înot Nr. 4

Specialist în:

Piese de alamă și plumb, apăraătoare de uși, rafturi pentru vitrine, oglindă venețiană și geamuri pentru automobile. = Mai departe:

Toate geamurile pentru industria de mobile, în toate dimensiunile

Oglinzi vechi se renovează, executându-se conștiincios

Depozit permanent de geamuri în toate grosimile și dimensiunile

Așezământ de sticlă pe pupitru pentru cofetării, bonbonerii și prăvălii de mezeluri

Medalii de Argint 1933

Medalii de aur 1934

Medalii de Aur 1935

Împrumuturi în numerar
pe **OBIECTE PREȚIOASE ȘI MĂRFURI**

acordă

INSTITUTUL DE ZĂLOGIRE

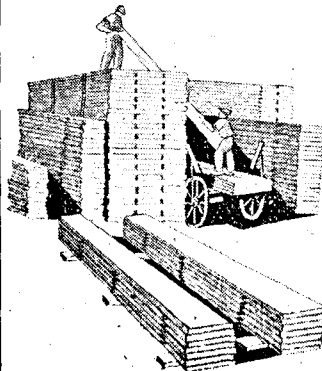
SIBIU, Strada Mitropoliei 19

REPARAȚIUNI DE RADIO

precum și **controlarea aparatelor**, se execută **conștiincios** și cu **garanție**, numai de **specialiști**

Garantăm lucrul și predarea aparatelor de Radio cari se repară
în atelierul nostru special

MOTOR-LUX **PIAȚA REGELE FERDINAND Nr. 21** **SIBIU**

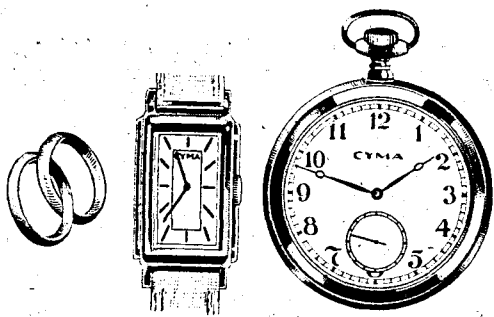
SCÂNDURI
LATURI
STAFELE
LEMNE TARI

PANELE
FURNIRE
PLACAJE

Instalațiune mecanică

PARCHETE „LOMAȘ“

Depozit de lemne **KASSOVITZ L.**
SIBIU, Str. Trei Stejari Nr. 6-10 / Telefon 109

INELE • VERIGHETE • CEASURI CEASORNICE

precum: tot felul de

BIJUTERII MODERNE

Se primesc lucrări de **aur și argint**, se execută cu precizie. Reparații de tot felul la ceasornice eftin și conștiincios.

A. MORAWETZ Bijutier - SIBIU
Regina Maria 49

Fondat 1883

INGINER

Fondat 1883

FRITZ WACHSMANN

Fabrică de mașini și de produse metalice
SIBIU STRADA PLOPILOR 3 SIBIU

Produce:

Mașini: Scărmănătoare de lână, lupuri, mașini ptr. destrămat, Vânturători, unelte agricole, teacuri hidraulice ptr. struguri, ptr. ulei, ptr. jumeri, mașini de tors, batoze de bătut porumb, mașini pentru înghețată, aparate pentru condensat aburi, stropitoare pentru vie și pomi.

Pompe: Pentru vii, pentru apă și pompe cu lanț.

Cazanerie: Rezorvoare, construcții de fier, cazane pentru aburi.

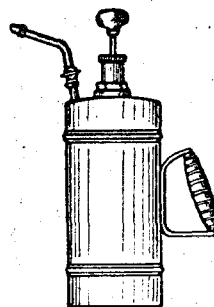
Aramărie: Căldări pentru fierit rachiu, pentru spirt, pentru rufe.

Proiecte: Pentru instalațiuni industriale, turbină de apă, încălziri centrale, eliminări pentru praf etc.

Se execută orice fel de **REPARAȚIUNI** repede, conștiincios și cu prețuri moderate!

Cereți ofertă!

Cereți ofertă!

CADOURI PRACTICE PTR. SĂRBĂTORI

APĂ DE COLONIA
SĂPUNURI
PASTĂ DE DINȚI
PUDRĂ

și tot felul de articole pentru toaletă
găsiți convenabil la

H. ONGJERTH
SIBIU, Strada Regina Maria 55

Tâmplărie

de mobile și binale
cu forță motrică

Specialist

în aranjamente
moderne de prăvălii
și portale

FERDINAND SKROTZKY

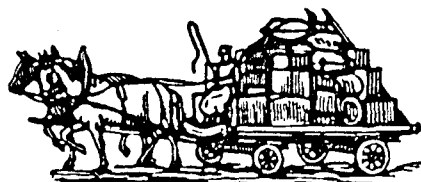
Sibiu, Strada Plopilor Nr. 9

BIROUL DE EXPEDIȚIE ȘI TRANSPORT

W. AMLACHER

SIBIU, STRADA LECTOR 3 — TELEFON 101

Execută tot felul de transporturi de la și la gară,
inmagazinări de mărfuri, distribuire de mărfuri, înmânări punctuoase de rambursuri
și tot felul de mutări etc.

Prețuri foarte convenabile!

Vizitați magazinele speciale de »cafea«, coloniale, bonbonerie, ciocolată, delicatose, fructe sudice

CENTRALA

Str. Regina Maria 42 — Tel. 93

Convorbiri gratuite

LA PAȘA

— SIBIU —

SUCURSALA

Str. Reg. Carol II. 66 — Tel. 43

Convorbiri gratuite

Găsiți cafea de calitate neintrecută în gust și aromă, zilnic proaspăt prăjită și măcinată în fața onoratei clientele. Cafeaua dela PAȘA a fost preferată și servită la Masa Regală cu ocazia manevrelor. Este preferată de toată lumea din înaltă societate, fiind combinată cu pricepere sub supravegherea patronului specialist.

DEPOZIT IN PERMANENȚĂ CU TOT FELUL DE ARTICOLE DE BRANȘĂ

EN-GROS

Prefuri ce desfid ori ce concurență

EN-DETAIL

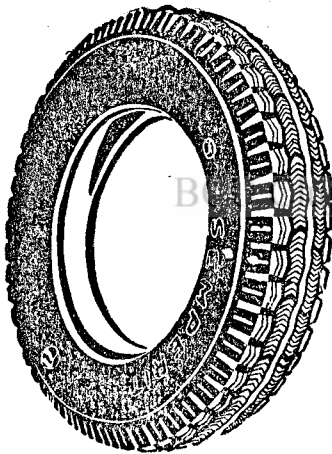
BRUTĂRIA ȘI FRANZELĂRIA DE LUX

Ganther

SIBIU, strada Avram Iancu 12

Vă oferă zilnic proaspăt: pâine, franzele, franzeluțe pentru sandvichi, cornuri, cornuri cu nuci, cozonaci, biscuiți de Karlsbad etc. Primește comenzi de prescuri, jimble, colaci împlețiți pentru cazuri de moarte și parastase.

DEPOZIT DE FĂINĂ.

Semperit S18

cauciucul antiderapant

garantează
siguranța

Reprezentant: și biruința

FELIX ZACH

Atelier modern de vulcanizare și recauciucare
SIBIU, str. Sării 43 - Telefon 252

Nouile Aparate de **RADIO** cu renume **mondial**

„**PHILIPS**”

SERIA SIMFONICĂ 1938

MONOBUTON

are numai acesta

Deasemenea Körting-Minerva

HORNYPHON

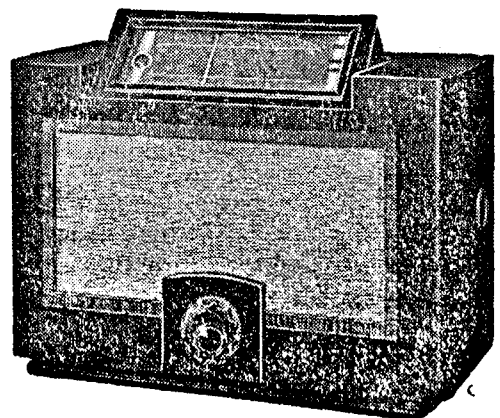
se găsesc de vânzare în condițiuni favorabile

în Rate lunare la

ELECTRO-RADIO

Ing. V. DIEBOLD, strada Regina Maria 59 - Tel. 186 - Palatul »Prima Ardeleană«

Vizitați cu încredere mag. de **specialitate** - Expoziție în permanență.

Pământ și Vrajă Ardeleană

APARE ODATĂ PE LUNĂ LA 15 ALE FIECĂREI LUNI

COLABORATORII REVISTEI: AL. T. SAMATIAD, PROF. PIMEN R. CONSTANTINESCU, PROF. AL. DIMA, VIRGIL CARIANOPOL, MIRCEA OVIDIU SAVU, CORIOLAN BĂRBAT, PROF. P. GHERMAN, EUGEN VICTOR POPA, MIRCEA ALEXIU, IONEL NEAMTZU, PR. M. NEAGU, PR. G. GARCEA, SEXTIL VODĂ, PROF. VIRGIL A. MIHULIN, DR. GH. GÂRDA, PROF. AUGUSTIN BALINT, N. LADMISS ANDREESCU, V. ZDRENGHEA, ELENA LIVEZEANU, GEORGE AVRAMESCU, B. ȘIPOȘ, I. V. SPIRIDON, NICHIFOR T., A. I. POPA, ROBERT STEILNER.

DIRECTOR: SEPTIMIU SAVU-SEVERIN

S U M A R U L

AL. DIMA: Zăcămintе folclorice în poezia noastră contemporană

AL. T. STAMATIAD: Din Țara Soarelui (traducere din poezia japoneză)

Oscar Wilde: Binefăcătorul

PIMEN R. CONSTANTINESCU: Mic giuvaier sentimental (*Il re bello*, Firenze, Valecchi 1921)

IONEL NEAMTZU: Emil Cioran „Lacrimi și sfinți”

SEPTIMIU SAVU-SEVERIN: Mărturisire, Scâncet (poeme în proză)

VIRGIL CARIANOPOL: Cântec de mamă

I. V. SPIRIDON: Toamnă (poezie)

MIRCEA OVIDIU-SAVU: A îmbătrânit o lebedă (poem în proză)

MIRCEA ALEXIU: Păiața (proză)

Congresul oierilor din întreaga țară

TEODOR AL. MUNTEANU: Filă de cronică (poezie)

CONSTANTIN BARCAROIU: Ardeal al meu... (poezie)

CORIOLAN BĂRBAT: Romanța iubirii (nuvelă)

EUGEN VICTOR POPA: Filmul unui an banal

SEXTIL VODĂ: Cântec noului născut

DR. GHEORGHE GÂRDA: Izâmbanu (poezie în grai Bănățenească)

PIMEN CONSTANTINESCU, A. I. POPA: Epigrame

Pagina Femeii

C R O N I C I

IDEI, OAMENI, FAPTE

MIRCEA OVIDIU SAVU: Dem. Bassarabeanu „Poezia lui AL. T. Stamatiađ”

G. CELARIANU: „Pictorul Gh. Niculescu”

C R O N I C A L I T E R A R Ă

B. Șipoș: Ion Banea „Ce este și ce vrea mișcarea legionară” — Nichifor Todor: Calendarul Săteanului pe anul 1938 — Poetul D. Vasiliu-Bereasa — Poetul Virgil Carianopol — Jean Moscopol: „Răutăți” — V. Zdrengheta: Valea cu plopi

C R O N I C A M Ă R U N T Ă

Reviste Ardelene: „Gând Românesc”, „Pagini Literare”, „Viața Ilustrată”, „Familia”, „Cele Trei Crișuri”, „Țara Bârsei”, „Carpații”, „Luceafărul”, „Sibiul Medical”, Rectificare.

ABONAMENTE: 1 an 250 Lei; pentru autorități: 500 Lei; Elevii și studenții: 125 Lei anual. Abonament de onoare: 2000 Lei; Pentru străinătate: 3 Dolari.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: SEPTIMIU SAVU, Academia Teologică sau Strada Regina Maria 1 Etaj II. stânga, Sibiu.

Editura „Pământ și Vrajă Ardeleană”, Sibiu / Tipografia Vestemear, Sibiu
Supliment la ziarul „Cuvântul Nou”